

Iatrogenní poškození

Iatrogenní znamená způsobený lékařem (v širším slova smyslu i jiným zdravotníkem), jeho zásahem či jeho intervencí.

Příčiny iatrogenního poškození

- Chybný chirurgický zákrok, přístup či nevhodné chování (nedodržení sterility);
- chybné předepsání léku;
- důsledek nežádoucích účinků (správně předepsaného) léku (např. antibiotik);
- chybný chirurgický (nebo jiný) zákrok, přístup či nevhodné chování (syndrom vyhoření);
- chybná diagnóza;
- nedodržení základních aseptických postupů.

Nejčastěji dochází k poškození zdraví pacientů během zdravotních zákroků a operací. Důvodem bývá nedodržování základních podmínek asepse, často kvůli nedůslednosti zdravotnického personálu. Samozřejmostí je dezinfekce, čištění ran a sterilní operační pole. Vznikají sekundární pooperační infekce.

Např.: zanesení infekčního agens do otevřené zlomeniny může vést až k rozvoji osteomyelitidy, která je závažnou komplikací a může vést až ke smrti pacienta.

V praxi se setkáváme také s tzv. iatrogeně způsobeným pneumothoraxem. Jedná se o relativně častou komplikaci při zavádění centrálního žilního katetru (pro aplikaci léčiv, měření žilního tlaku apod.) do **v. subclavia**. Vzhledem k anatomickým poměrům může dojít k napíchnutí v oblasti cupula pleurae, která zasahuje až ke klavikule. Poloha katetru se následně vždy kontroluje pod rentgenem.

Hovoříme-li o iatrogenním poškození, nemusí se vždy jednat pouze o fyzické poškození. Stejně negativně může na pacienta působit také neprofesionální přístup lékaře, často v důsledku syndromu vyhoření. Nedostatečný zájem, případně zlehčování obtíží nebo hrubé chování ze strany lékaře k uzdravení pacienta nepřispívá.

Iatrogenní hydropneumotorax po předchozí hrudní drenáži

Výskyt iatrogenního poškození

- Iatrogenní pneumotorax.
- Pacienti, u kterých se objevily problémy zapříčiněné předepsanými léky (převážně jejich vedlejšími účinky) či případné závislosti na nich.
  - Barbituráty a benzodiazepiny – určené na léčbu poruch spánku nebo na úzkostné obtíže.
  - Pacienti závislí na opiátech, předepsaných lékařem na bolest (morfin, pentazocin, pethidin, tramadol).
- Iatrogenní Creutzfeld-Jacobova nemoc – objevovala se u pacientů léčených lidským růstovým hormonem z kadaverózních hypofýz (dnes se již připravuje rekombinantně), přenosem tvrdé pleny, perikardu či rohovky. Riziko existuje i u neurochirurgických výkonů přenosem prostřednictvím instrumentária. Přenos prionů je zřejmě možný i transfúzí.

Odkazy

Související články

- Pneumotorax
- Meningitis purulenta – Patogeneze
- Mitrální stenóza – iatrogenní stenóza po valvuloplastice
- Subglotická stenóza
- Iatrogenní vnitřní poranění
- Příčiny neutropenie
- Iatrogenní Creutzfeld-Jacobova nemoc

Externí odkazy

- Informační portál o ilegálních a legálních drogách (<https://www.drogy-info.cz/>)
- Iatrogenní poškození (https://www.drogy-info.cz/index.php/info/glosar_pojmu/i/iatrogenni)